

Zienswijze Hondenbeleid Vondelpark 2005

Aangeboden aan wethouder Joep Blaas op 24 september 2005
door Dierenbescherming Amsterdam, Groep Hondenbezitters Vondelpark
& Landelijke Werkgroep Hondenbezitters

Inhoudsopgave:

Pagina:

1. Communicatie en procedure	3
2. Argumentatie	5
2.1. Hondenpoep	5
2.2. Het 'bijtincident'	5
2.3. Ongelukken	6
2.4. Angst voor (loslopende) honden	7
2.5. De overdrachtsakte van het Vondelpark	7
2.6. Algemeen	8
3. Visie op de voorgelegde voorstellen en de no-nonsense benadering	10
4. Tot slot	11

1. Communicatie en procedure

Het stadsdeel Oud Zuid vraagt de burgers hun zienswijze te geven over het hondenbeleid in het Vondelpark. Graag stellen wij voorop dat de afgelopen weken is gebleken en bij u ongetwijfeld bekend, dat er veel meer inwoners van Amsterdam belanghebbenden zijn bij een veranderend hondenbeleid in het Vondelpark. Wij betreuren het dat alleen de inwoners van Stadsdeel Oud Zuid middels het stadsblad op de hoogte zijn gebracht van uw plannen. Ook bij u is bekend dat er jaarlijks inmiddels meer dan 10 miljoen mensen het Vondelpark bezoeken en dit zijn niet alleen de inwoners van Oud Zuid.

Wij willen alvorens onze zienswijze te geven op de voorgelegde voorstellen wijzen op enkele naar onze mening onzorgvuldigheden in de communicatie en het contact van stadsdeel Oud Zuid met de burger.

Onzorgvuldigheid 1: Wij vinden het onzorgvuldig dat het Stadsdeel de indruk geeft de burger die wenst een eigen zienswijze te geven te beïnvloeden middels een statement dat zich kenmerkt door vaagheid en oncontroleerbaarheid. Te weten door de tekst aan het begin van het ter inzage gelegde stuk: *Veel bezoekers van het Vondelpark storen zich aan honden en aan de overlast die zij soms veroorzaken...* Op pagina 2 van de notitie staat vervolgens dat er veel brieven zijn binnengekomen van bezoekers van het park met het verzoek iets te doen aan loslopende honden en hondenpoep...

Hoeveel klachten over honden heeft het stadsdeel nu daadwerkelijk de afgelopen jaren binnengekregen en hoe beschouwt ze het aantal klachten in het licht van het aantal honden dat het Vondelpark dagelijks bezoekt en het aantal klachten betreffende andere gebruikers van het Vondelpark? Als het stadsdeel in twee jaar tijd bijvoorbeeld 5 klachten over hondenpoep heeft binnengekregen noemt ze dat veel of is 10 klachten veel? En hoe verhouden deze aantallen zich met bijvoorbeeld 10 jaar geleden?

Een dergelijke mededeling kenmerkt zich door eenzijdigheid.

Komen er ook klachten binnen over fietsers, skaters, zwervers, cruisende homo's, drugsverslaafden, picknickers in het Vondelpark en hoeveel zijn dat er in verhouding tot de klachten over honden?

Een dergelijke ongedocumenteerde en ongekwantificeerde begintekst wekt de indruk dat het bestuursorgaan van stadsdeel Oud Zuid zijn taak niet zonder vooringenomenheid vervult ten aanzien van het te nemen besluit over de aanpak honden (overlast) Vondelpark (Zie art 2:4 AWB)

Ook in de argumentatie die aan de voorgestelde ontwerpbesluiten ten grondslag ligt en in de handhavingsvoorstellen komen we een dergelijke vooringenomenheid weer tegen (zie verderop in deze zienswijze).

Onzorgvuldigheid 2: De tweede onzorgvuldigheid in het contact met de burger willen wij hier niet onbesproken laten. Reeds 4 jaar geleden op de vergadering van 4 mei 2001 is een Werkgroep Hondenbezitters in het leven geroepen, waarmee zoals we ook in de Notitie Aanpak hondenoverlast Vondelpark lezen meerdere malen overleg is gevoerd. Vervolgens heeft er nog overleg plaatsgevonden in een zogenaamde klankbordgroep. Al het overleg is zonder argumentatie gestopt op 25 februari 2002. In 2003 is gestopt met het ontwikkelen van een aanpak om hondenoverlast te voorkomen. Nu blijkt er kennelijk opeens toch weer een behoefte te zijn ontstaan.

Zowel het stoppen van het overleg als het opnieuw oppakken van het ontwikkelen van een aanpak, is volkomen buiten de betreffende Werkgroep en de betreffende klankbordgroep omgegaan. Zeer verbaasd was de werkgroep dan ook toen ze vernam van de nieuwe plannen die zo duidelijk afweken van wat zowel met de werkgroep als met de klankbordgroep besproken was en dat zonder enig contact te zoeken met beide groepen.

Bij onderdeel 9. INSPRAAK in de Notitie wordt vermeld dat afgezien is van een interactief proces omdat iedere groep belanghebbenden toch aan zijn eigen belang blijft vasthouden en overleg en communicatie dus geen zin heeft. Deze conclusie heeft de deelgemeente geheel zelfstandig getrokken zonder dus enig overleg met degenen die in dit onderwerp tot dan toe zoveel van hun tijd en energie hadden gestoken.

2. Argumentatie

In de Algemene Wet Bestuursrecht art 3: 46 wordt gesteld dat een besluit van een bestuursorgaan dient te berusten op een deugdelijke motivering.

Wanneer we nu nagaan waarop de voorstellen tot een Ontwerpbesluit en met name A en B berusten dan is dat de alinea op pagina 1:

Veel mensen ergeren zich aan hondenpoep. Ook heeft zich een bijtincident voorgedaan en gebeurt het regelmatig dat loslopende honden ongelukken veroorzaken met bijvoorbeeld fietsers. Daarnaast zijn veel mensen gewoon bang voor (loslopende) honden.

Deze 'feiten' zouden volgens het stadsdeelbestuur voldoende redenen zijn om de Amsterdamse APV zodanig te gaan toepassen dat nog slechts een zeer klein gedeelte van het Vondelpark wordt aangewezen als gebied waar honden los mogen lopen en een gebied waar honden tot nog toe veel speelden het zogenaamde hondenveld zelfs als verboden terrein voor honden aan te wijzen (zie voorstel A en B).

Over de argumentatie het volgende:

2.1. De hondenpoep

Niets belet het stadsdeelbestuur meer aandacht te besteden aan het probleem van de *hondenpoep*. Bij ons bestaat de absolute overtuiging dat hondenpoep in het Vondelpark dient te worden opgeruimd, net zoals dat verplicht is in andere delen van Amsterdam.

Wij hebben een simpele oplossing. Zet bij alle ingangen hondenpoepautomaten neer. Hiermee worden hondenbezitters gestimuleerd de behoefte van hun hond op te ruimen. Op deze automaten kunt u nogmaals de verplichting communiceren dat hondenpoep opgeruimd dient te worden. Kortom de hondenbezitter kan hier duidelijker en helderder op worden aangesproken dan nu het geval is. Daartoe hoeven de honden niet opeens te worden aangelijnd en/of beperkt in hun bewegingsvrijheid.

2.2. Het bijtincident

Wat betreft het *bijtincident*, hoe vervelend ook, wanneer er in tweeënhalf jaar één bijtincident zich heeft voorgedaan kun je spreken van een zeer geslaagde situatie.

Immers als er per dag zo'n 60 honden (verspreid over de dag) door het Vondelpark trekken en er dus jaarlijks zo'n 21.600 bezoeken van honden (dat zullen ook vaak dezelfde zijn) plaatsvinden, zijn dat er in 2 jaar en 6 maanden zo'n 43.000 dan kan 1 bijtincident toch niet als disproportioneel worden beschouwd. Een structureel beleid maak je niet op incidenten. Wij kunnen geen voorbeeld vinden waar de overheid op basis van dergelijke cijfers zo'n ingrijpend besluit heeft genomen.

Als dan om reden van preventie van dergelijke incidenten de honden moeten worden aangehouden en sterk beperkt in hun bewegingsvrijheid is art 3:4 lid 2 van de AWB van toepassing, lijkt ons: de nadelige gevolgen voor belanghebbenden, dat wil zeggen honden maar ook hun bazen, van zo'n besluit zijn dan niet meer evenredig met het besluit te dienen doel. Pak de desbetreffende hondenbezitter aan en niet alle hondenbezitters.

2.3. Ongelukken

Volgens het stadsdeelbestuur *vinden voorts regelmatig ongelukken plaats met loslopende honden met bijvoorbeeld fietsers.*

Anderzijds meldt het stadsdeelbestuur bij punt 10 Evaluatie dat ongelukken of incidenten met honden moeilijk te meten zijn aan de hand van concrete cijfers. 'Als er ongelukken met loslopende honden voorkomen, neemt zelden iemand het initiatief om daar aangifte van te doen. De hoeveelheid incidenten met honden is voornamelijk af te leiden uit de indrukken en meningen van sleutelfiguren in het stadsdeel, zoals de buurtregisseur en de beheerder'.

Helaas heeft het stadsdeelbestuur nagelaten ons als burgers in een notitie een verslag van deze functionarissen toe te sturen zodat de indrukken ook daadwerkelijk hard worden gemaakt en controleerbaar zijn.

Tevens vinden wij in een dergelijke tekst ook de eenzijdige benadering terug die we hierboven reeds vermeldden. Want wanneer het incidenten met bijvoorbeeld fietsers betreft spreekt de notitie alleen over de schuld van de 'honden' en de hondenbezitters, maar niet over het gedrag van de fietsers, die, zoals alle hondenbezitters weten, op de gekste plaatsen, ook die niet voor fietsers bedoeld zijn, opduiken.

Daarnaast bevinden zich in het Vondelpark zeer veel fietsende hondenbezitters zodat een zo strikte scheiding tussen de diverse groepen op een wijze als het stadsdeelbestuur doet niet kan worden gemaakt.

Ook waar handhaving betreft is eenzijdig gekozen voor handhaving van alle aspecten van de APV ten aanzien van honden, maar is er zelfs geen poging gedaan een handhavingsbeleid voor fietsers, skaters e.a. op te zetten.

Dat laatste is met name interessant omdat in de Notitie ook een enquête uit 1999 wordt genoemd, waarin skaters bleken de grootste overlast te veroorzaken.

Indien het stadsdeelbestuur deze enquête zo serieus neemt als ze zegt te doen, is het natuurlijk vreemd dat wel de overlast van honden wordt aangepakt (6 jaar na dato) maar niet de grootste hinderfactor. Wij maken bezwaar tegen deze vorm van selectieve handhaving.

Als laatste merken wij op dat het Vondelpark een voetgangerszone is waar fietsers op de gefasfalteerde wegen worden toegestaan. Betekent dit niet dat fietsers rekening moeten houden met het feit dat ze een recreatiegebied inrijden. De oplossing ligt wederom in voorlichting, wijs deze gebruikers (hieronder ook automobilisten en skaters) op het feit dat ze hun snelheid moeten matigen omdat er kinderen en honden op de weg kunnen lopen.

2.4. Angst voor (loslopende) honden.

Hoewel wij deze angst absoluut niet willen bagatelliseren, willen wij er wel op wijzen dat het aanlijnen van honden dan wel het tot verboden gebied verklaren van delen van het Vondelpark geen remedie is of kan zijn voor de angst voor honden.

Kinderen die bang zijn voor honden kunnen in een stad als Amsterdam nog het beste met behulp van een verstandige volwassenen kennismaken met een hond op een verantwoorde wijze zodat zij juist over hun angst heengroeien.

De Dierenbescherming beschikt over jarenlange expertise over het omgaan met en voorlichting over dieren. Misschien is er een project op te zetten: hoe overwin ik mijn angst voor honden, bijvoorbeeld op basisscholen. Kinderen uit heel Amsterdam kunnen daarbij gebaat zijn.

Daarnaast wijzen wij op het feit dat alle speeltuinen in het Vondelpark al verboden gebied zijn voor honden.

2.5 De overdrachtsakte van het Vondelpark

Het Vondelpark kent een rijke historie. Wij mogen ons gelukkig prijzen dat reeds in 1867 een aantal mensen het belang zag van 'groen' in de stad. In 1953 heeft de eigenaar van het

Vondelpark 'De Vereniging tot aanleg van een Rij-en Wandelpark te Amsterdam' het eigendom van het Vondelpark overgedragen aan de gemeente Amsterdam. Daarbij is een aantal voorwaarden gesteld. Een van die voorwaarden is dat het aan bezoekers vergund blijft, hun honden in het park los te laten lopen. De gemeente Amsterdam verklaarde toen ook dat met deze wens van de schenker bij de voortzetting van het beheer van het park zoveel mogelijk rekening zou worden gehouden. Zie overigens ook Gemeentebld afd 1 no.476, Amsterdam 27 mei 1953. Wij verwijzen u naar punt 2.1 tot en met 2.4. alsmede 2.5 hieronder dat ons geen zwaarwegende argumenten bekend zijn dat dit zou moeten veranderen.

2.6. Algemeen

Verder willen wij nog wijzen op een nog niet genoemde zwakte in de argumentatie.

Er wordt betoogd dat de enquête uit 1998 en het aantal binnengekomen klachten zo serieus zijn genomen dat het stadsdeelbestuur (recent nadat de zaak dus stillag) besloot om actie te ondernemen en de APV van Amsterdam daadwerkelijk te gaan toepassen.

Wanneer we echter kijken bij het hoofdstuk: Aanleiding/totstandkoming, zien we dat er met name *vanuit de politie is aangegeven dat er behoefte bestaat aan handhaving in het Vondelpark (zie p 1). Als toch wordt gestart met handhaving, kan tegelijkertijd worden gestart met het handhaven op de regelgeving t.a.v. honden op grond van de APV.*

Met andere woorden, het hondenhandhavingsbeleid wordt 'even' meegenomen met de kenmerkende behoefte bij de politie om op andere gebieden te handhaven.

Zou het zo kunnen zijn dat de politie anders aankijkt tegen de zogenaamde 'hondenproblematiek' dan het stadsdeelbestuur op dit moment? Zou de politie misschien de hondenproblematiek niet zo heel erg groot vinden? Of is het zo dat ook de politie behoefte heeft aan het duidelijk maken van de rechten en plichten in het Vondelpark zoals het opruimen van de poep en het rekening houden van fietsers met het feit dat ze in een voetgangerszone fietsen waar ook honden los lopen?

En in hoeverre laat het stadsdeelbestuur zich in zijn oordeel om tot handhaving over te gaan leiden door de eventueel gevoelde *behoefte* bij de politie?

Zouden wij over deze en dergelijke zaken als burger misschien meer helderheid kunnen krijgen alvorens een degelijke zienswijze op de problematiek te kunnen geven?

Wij menen bovendien dat capaciteit voor handhaving iets heel anders is dan behoefte aan handhaving.

Wat de capaciteit betreft daarover is kennelijk beraadslaagd in juni jl. en daartoe is reeds geld uitgetrokken. Dus er was niet opeens capaciteit beschikbaar, die wordt nu beschikbaar gemaakt door geld uit te trekken voor de opleiding van zogenaamde BOA's.

Ons komt het overigens vreemd voor dat de raad eerst beslist over de middelen en dat pas in tweede instantie het doel waartoe die middelen worden ingezet ter inspraak aan de burger wordt voorgelegd.

Conclusie: de argumentatie maakt een vage, willekeurige en eenzijdige indruk.

3. Visie op de voorgelegde voorstellen en de ‘no-nonsense’ benadering

Hierboven hebben wij al impliciet onze mening gegeven over de voorstellen A en B, die naar onze mening niet wezenlijk verschillen. Voorstel C wijkt hier aanzienlijk vanaf.

Dit voorstel lijkt het meest rationeel omdat het voorstel aansluit bij de klacht uit de enquête uit 1998 namelijk dat met name in de zomer wanneer veel mensen op de weiden rond de vijvers recreëren het uitlaten van honden een irritatiebron is. In dit voorstel wordt het aanlijngebod gerelateerd aan een bepaalde (zomer)tijd en aan bepaalde gebieden.

Wij zijn op zich blij dat het voorstel van de VVD samen met de andere twee voorstellen ter inzage en becommentariëring ligt.

Wij pleiten echter voor oplossingen die meer recht doen aan de situatie in het Vondelpark. Wij stellen de zogenaamde *no-nonsense* benadering voor:

No-nonsense benadering

- 1. Plaats hondenpoepzakjes automaten en zorg voor communicatie hieromtrent en handhaving van de ‘poepopruimplicht’ zoals deze geldt in de gehele stad Amsterdam.**
- 2. Doe een beroep op de redelijkheid van zowel hondenbezitters als anderen door een ieder erop te wijzen dat men rekening dient te houden met andere gebruikers van het park.**

4. Tot slot

Dus stadsdeel doe een beroep op de redelijkheid van mensen die het Vondelpark bezoeken, vraag hondenbezitters de poep op te ruimen en stel daartoe apparaten met zakjes ter beschikking en vraag anderen ook hun troep op te ruimen en zorg ook dat daartoe voldoende afvalbakken beschikbaar zijn.

Kortom: formele gelijke behandeling, daar gaat het dan om! Niet één groep pakken, maar een beroep op redelijkheid en sociabiliteit bij iedereen die van het park gebruik maakt!

En vooral: geen grotere en zwaardere middelen inzetten dan voor de beoogde doelen noodzakelijk is!

Een dergelijk beroep op redelijkheid past bij het unieke klimaat van het Vondelpark waarin iedereen op onnavolgbare wijze in een doorgaans harmonieuze sfeer van de open ruimte geniet en ook van de mogelijkheid elkaar op ongedwongen wijze te ontmoeten.

Iets dergelijks moet de Vereeniging tot aanleg van een Rij-en Wandelpark te Amsterdam voor ogen hebben gestaan toen ze op 6 oktober 1953 in de Overdrachtsakte verleden voor notaris Scheltinga Koopman, o.a. de voorwaarde d. aan bezoekers blijft het vergund, hun honden in het park los te laten lopen, liet opnemen.

De gemeente Amsterdam verklaarde toen ook dat met deze wens van de schenkster bij de voortzetting van het beheer van het park zoveel mogelijk rekening zou worden gehouden, zie overigens ook Gemeentebblad afd 1 no.476, Amsterdam 27 mei 1953.

En ook al is een dergelijke toezegging niet eeuwig geldig en wellicht alleen privaatrechtelijk handhaafbaar, het zou de gemeente Amsterdam en dus ook de deelgemeente sieren als besluiten die vandaag de dag worden genomen betreffende de bestemming en het gebruik van het Vondelpark getuigen van historisch besef, morele betrouwbaarheid en een sfeer ademen van respect voor de unieke diversiteit die de ontmoetings- en recreatieplaats het Vondelpark voor veel mensen is. Het Vondelpark heeft de status van Rijksmonument gekregen, in de huidige toestand, dus met loslopende honden.

Als laatste rest ons nog op te merken dat wellicht voor het Stadsdeel Oud Zuid de plannen goed bedoeld zijn, deze bij ons behoorlijk koud op ons dak zijn gevallen. U kunt vandaag zien

aan de belangstelling en aan alle zienswijzen die op uw bureau zullen belanden, van zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters dat de vrijheid van honden in het Vondelpark voor vele inwoners van Amsterdam een wezenlijk onderdeel is van het plezier dat zij beleven aan het inwonerschap van de stad Amsterdam en hun bezoek aan het Vondelpark!

Wij vertrouwen er dan ook op dat u de belangen van deze enorme groep mensen zult behartigen en onze inzet in tijd en energie passend zult waarderen.

Deze zienswijze is u aangeboden door:

Dierenbescherming Amsterdam

De Dierenbescherming komt op voor de belangen van dieren, omdat deze niet in staat zijn zelf voor hun belangen op te komen. Daarbij wordt uitgegaan van de eigen waarde van het dier, waarbij de gezondheid, het welzijn en de integriteit van het individuele dier van doorslaggevende betekenis zijn en beschermd dienen te worden.

De Dierenbescherming Amsterdam komt in de onderhavige zaak op voor de belangen van de honden. Voor het welzijn van de honden is het van groot belang dat zij zoveel mogelijk hun natuurlijke gedrag kunnen uiten.

In een stedelijke omgeving als de stad Amsterdam, is dat niet eenvoudig te realiseren. Het Vondelpark biedt de honden tot op heden wel de mogelijkheid om zoveel mogelijk hun natuurlijk gedrag te kunnen vertonen: zij kunnen scharrelen in de bosjes, snuffelen aan alle luchtjes en spelen met hun soortgenoten. Voor de honden is het van het allergrootste belang dat zij een plek hebben en houden waar zij kunnen zijn wat ze zijn: honden. In het Vondelpark is dat (nog) mogelijk.

Groep Hondenbezitters Vondelpark

Deze vereniging-in oprichting behartigt de belangen van hondenbezitters die hun hond uitlaten in het Vondelpark.

Landelijke Werkgroep Hondenbezitters

Deze werkgroep behartigt de belangen van hondenbezitters in Nederland

Graag blijven wij in de toekomst betrokken bij alle besluitvorming over dit onderwerp.

Wij zien uw reactie op deze zienswijze met belangstelling tegemoet.

Contactadres:

Dierenbescherming Amsterdam, Zeilstraat 37, 1075 SB Amsterdam

Contactpersonen:

Heleen Jager

Dierenbescherming Amsterdam,

tel. 020 - 470 5000 / e-mail: kantoor@dierenbescherming.nu

Joyce Hes, Groep Hondenbezitters Vondelpark

tel. 020 - 330 21 38 / e-mail: joycehes@dds.nl